

Handläggare
Inger Outzen
Telefon: 08-508 100 53**Till**
Östermalms stadsdelsnämnd
Sammanträde 2016-06-16

Yttrande över Stadsrevisionen i Stockholms stads årsrapport 2015

Förslag till beslut

Nämnden godkänner och överlämnar detta tjänsteutlåtande till Stockholms stads revisorer.

Christina Klang
stadsdelsdirektör

Sammanfattning

Stockholms stads revisorer har granskat Östermalms stadsdelsnämnds verksamhetsår 2015. Stadsrevisionen har överlämnat årsrapport till stadsdelsnämnden för yttrande senast 2016-06-30.

Den årliga revisionen omfattar granskningar och bedömningar gällande stadsdelsnämndens ekonomiska och verksamhetsmässiga resultat, nämndens styrning, uppföljning och kontroll av verksamheten samt nämndens bokslut, delårsrapport och räkenskaper.

I rapporten redovisas översiktlig uppföljning av i vad mån nämnden har beaktat rekommendationer från tidigare års granskning samt resultatet av revisionsårets grundläggande och fördjupade granskningar. De brister som noterats i granskningarna är inte av sådan omfattning att det påverkar bedömningen av nämndens totala verksamhetsmässiga resultat. Tidigare års granskning av nämndens verksamhet har utmynnat i ett antal rekommendationer. Uppföljning visar att nämnden i huvudsak har beaktat revisionens rekommendationer. Ett antal granskningsresultat har kommenterats av förvaltningen. Förvaltningen anser att stadsrevisionens rekommendationer ska följas och arbetar för det.

Stadsrevisionen bedömer sammantaget att Östermalms stadsdelsnämnd har bedrivit verksamheten på ett i allt väsentligt ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt. Bokslut och räkenskaper är rättvisande samt följer gällande regler och god redovisningssed.

Alla kommunfullmäktiges verksamhetsmål bedöms vara uppfyllda utom tre mål som är delvis uppfyllda. Avvikelserna beror till stor del på resultatet i brukarundersökningen och medarbetarundersökningen samt på nämndens sjukfrånvaro. Vidare har nämnden i huvudsak uppfyllt sina egna mål och i verksamhetsplanen angiven verksamhet.

Stadsrevisionen anser att nämndens interna kontroll har varit tillräcklig. Nämnden bedöms ha en i huvudsak tillfredsställande uppföljningsstruktur. Ekonomi, verksamhet och kvalitet följs systematiskt upp i samband med nämndens månads- och tertialrapporter.

Ärendet

Verksamhetens ändamålsenlighet, ekonomi och verksamhetsmässigt resultat

Stadsrevisionen anser sammantaget att Östermalms stadsdelsnämnd i allt väsentligt har bedrivit verksamheten på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt. Nämnden redovisar ett överskott med 21,5 mnkr före resultatöverföringar jämfört med budget. Efter resultatenheterens överföringar uppvisar nämnden ett överskott med 20,2 mnkr jämfört med budget. Utfallet visar att budgethållningen har varit tillräcklig. Nämnden har förklarat avvikelser mot budget på ett tillfredsställande sätt. Prognossäkerheten i nämndens tertialrapporter har varit god under året.

Nämndens resultat för 2015 är i allt väsentligt förenligt med de mål som fullmäktige fastställt. Alla kommunfullmäktiges verksamhetsmål bedöms uppfyllda helt utom tre mål enligt nedan som bedöms delvis vara uppfyllda. Alla nämndmål bedöms uppfyllda helt utom tre mål vilka bedöms som delvis uppfyllda.

Målet ”Tidiga sociala insatser skapar jämlika livschanser för alla” bedöms som delvis uppfyllt. Fyra av sju indikatorer är inte helt uppfyllda. Indikatorerna omfattar i huvudsak insatser inom individ- och familjeomsorgen så som barn och ungdom, socialpsykiatri och vuxna missbruk.

Även målet ”Alla äldre har en trygg ålderdom och får en äldreomsorg av god kvalitet” bedöms som delvis uppfyllt.

Fem av målets åtta indikatorer bedöms inte uppfyllas helt. Indikatorerna bygger på i huvudsak Socialstyrelsens brukarundersökning inom äldreomsorgen. Den visar att brukarna inte är helt nöjda med bl.a. bemötande, trygghet och mat inom hemtjänst och vård- och omsorgsboende. Nämnden har redovisat att kontinuiteten dvs. antal personal som en hemtjänsttagare möter under en 14-dagarsperiod uppgår till 8,3. Revisionskontorets uppfattning är att beräkningen av kontinuiteten uppgår till 12,1, vilket innebär att nämndens mål om en kontinuitet om 9 inte uppnås. Detta påverkar dock inte nämndens bedömning av verksamhetsmålet som helhet. Nämnden bedömer vidare att kommunfullmäktiges mål ”Stockholms stad är en bra arbetsgivare med goda arbetsvillkor” är delvis uppfyllt. Sex av målets åtta indikatorer är delvis uppfyllda. Enligt nämndens redovisning har sjukfrånvaron ökat under året. Nämnden uppfyller inte heller helt årsmålen i medarbetarundersökningen, exempelvis årsmålen om aktivt medskapandeindex, ledarskapsindex och motivationsindex.

Stockholm stads socialtjänstinspektörer har under 2015 granskat nämndens myndighetsutövning gällande missbruksvård för vuxna. Granskningen påvisar flera kvalitetsbrister, bl.a. behöver nämnden förbättra tidsgränserna avseende förhandsbedömning och utredning. Även dokumentation och barnperspektivet behöver förbättras.

Biståndsbeslut som inte verkställs

Per det tredje kvartalet 2015 har nämnden inga inrapporterade ej verkställda ärenden enligt socialtjänstlagen (Sol). Nämnden har rapporterat fyra ej verkställda ärenden enligt lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS). Nämnden har under året tilldelats en vitesdom med ett totalt vite om 0,1 mnkr. Nämnden har inga pågående ärende i domstolen avseende ej verkställda beslut.

Intern kontroll

Stadsrevisionen bedömer att nämndens interna kontroll har varit tillräcklig. Nämnden har ett aktuellt system för intern kontroll. Risk- och väsentlighetsanalysen omfattar processer som är väsentliga för nämndens verksamhet. Nämndens internkontrollplan bygger på en riskanalys utifrån kommunfullmäktiges indikatorer och processer. Uppföljningen av internkontrollplan 2015 visar att samtliga kontrollmoment har genomförts. Mindre avvikelser har noterats, dels i kontrollen av rutiner för personalens administration av brukares privata medel och dels i kontrollen av rekrytering och bemanning för att undvika fel-rekrytering. Nämnden har eller planerar att vidta åtgärder för samtliga avvikelser.

Stadsrevisionen har genomfört ett antal granskningar av nämndens interna kontroll. Dessa omfattar behörighetsrutiner för eHälsokort,

lönehantering, intäktsredovisning, kontoanalys av förtroende-känsliga poster samt utbetalning av försörjningsstöd. Vissa brister har noterats men dessa är inte av sådan omfattning att de väsentligt påverkar bedömningen av nämndens interna kontroll. Dock rekommenderas nämnden bl.a. att se över rutinen för uppföljning av bankkontonummer vid utbetalning av försörjningsstöd, upprätta skriftliga rutinbeskrivningar av lönehanteringen. När det gäller e-hälsokort bör nämnden säkerställa fungerande rutiner gällande behörigheter för personal som avslutar eller ändrar sin anställning.

Bokslut och räkenskaper

Underlagen till bokslutet är i god ordning och posterna är i huvudsak väl dokumenterade. Sammanfattningsvis bedöms att bokslut och räkenskaper i allt väsentligt är rättvisande.

Årets fördjupade granskningar och projekt

Fördjupade granskningar och projekt under perioden april 2015 – mars 2016

E-hälsa - Behörighetsrutiner HSL

En granskning har genomförts av om nämndens interna kontroll är tillräcklig vad gäller hanteringen av behörigheter för eHälsokort. I granskningen har framkommit att stadens styrdokument för den administrativa hanteringen av eHälsokort innehåller vissa brister och att det saknas centrala rutiner som stöd för hur kontrollen av registrerade kort och behörigheter ska göras inom nämnderna. Granskningen visar att det finns en fungerande rutin för tilldelning av behörigheter. Vidare att det finns en fungerande rutin för uppföljning samt att det i huvudsak finns en fungerande rutin för avslut av behörigheter och kort. Nämnden bör dock se till att behörighetsadministrationen fungerar i alla led vilket bl.a. omfattar en fungerande rutin för personal som avslutar eller ändrar sin anställning. Detta för att säkerställa att åtkomsträttigheter och behörigheter upphör och att eHälsokort återlämnas alternativt att ansvarig eHälsokortshandläggare utan dröjsmål informeras om avslut eller förändringar som påverkar behörigheterna.

Förvaltningens kommentar

Förvaltningen instämmer i stadsrevisionens bedömning att stadens styrdokument inte anger tydliga rutiner för administrationen av eHälsokort. Förvaltningen har dock i huvudsak fungerande rutiner. Enligt uppgift övervägs i samarbete med Landstinget i Stockholms län s k federering till hälso- och sjukvårdens system. Hanteringen kan då förenklas, behovet av särskilda eHälsokort skulle upphöra.

Både tilldelning av behörighet och avslut kan då ske inom stadens administrativa domän enligt regelverk och säkerställd rutin, såsom för det stadsövergripande Paraplysystemet, eller i direkt koppling till detsamma.

Intäktsredovisning

Granskning har skett av om nämndens interna kontroll avseende redovisning av intäkter är tillräcklig. Granskningen visar att intäkterna ingår i de månadsavstämningar som sker. Den sammanfattande bedömningen är att den interna kontrollen av intäkterna är i huvud-sak tillräcklig. Nämnden rekommenderas dock att se över så att rutinbeskrivningarna är aktuella samt att de följs.

Lönetillägg/ob/jour/beredskap

En granskning har skett av den interna kontrollen avseende hantering av lönetillägg, ob-, jour- och beredskapsersättningar. Granskningen visar bl.a. att rutinen i samband med löneutbetalningar är god samt att det finns en hög kompetens hos dem som sköter lönerna, vilket minskar risken för fel i löneutbetalningarna. Den sammanfattande bedömningen är att den interna kontrollen är tillräcklig för att säkerställa lönehanteringen. Dock rekommenderas nämnden bl.a. att upprätta skriftliga rutinbeskrivningar av lönehanteringen, att lönetillägget skall godkännas av personalavdelningen och verksamhetschefen. Vidare bör en kontroll av lönehanteringen ske centralt årligen för att upptäcka eventuella brister. Arbetsinsatsen för Lisa-självservice är mycket stor och förvaltningen skulle kunna effektivisera arbetet på verksamheterna om enbart Lisa-Tid används.

Förvaltningens kommentar

Skriftliga rutinbeskrivningar i samband med löneutbetalningar utarbetas under första halvåret 2016. I dessa kommer förvaltningen att hänvisa till serviceförvaltningens checklistor inför och efter lönekörning.

Även stoppdatum i samband med lönekörning kommer att ingå i rutinbeskrivningen, detta för att undvika löneskulder. Lönetillägg skall godkännas av avdelningschef enligt delegationsförteckning.

Analys av transaktioner på konton av ekonomisk eller förtroendekänslig betydelse

Granskning har skett av ett urval transaktioner i syfte att bedöma internkontrollen i säkerställandet av rättvisande räkenskaper. Stickprovskontroller har genomförts avseende förtroendekänsliga konton samt konton avseende konsult- och verksamhetsinköp. Det har även skett kontroll av kvaliteten på räkenskapsmaterial och underlag. Granskningen visar att huvuddelen av de granskade redovisnings-transaktioner som avser förtroendekänsliga poster inte bedöms uppfylla kravet på en fullständig verifikation. Den sammanfattande bedömningen är att den interna kontrollen inte är tillräcklig. Nämnden rekommenderas att säkerställa att korrekt

momsavdrag görs samt att underlag visar syfte/beslut och deltagare/mottagare. Vidare för redovisningstransaktioner som avser förtroendekänsliga poster bör nämnden säkerställa att det finns att underlag som visar syfte/beslut samt deltagare/mottagare. Detta gäller även för fakturor som avser kurser/konferenser och resor. När det gäller konsulttjänster bör nämnden även säkerställa rätt period för när arbetet har utförts på fakturorna samt att avtalsreferens har angetts. Nämnden bör även säkerställa att inhyrd personal konteras på rätt kostnadskonto.

Förvaltningens kommentar

Representationskostnaderna är mycket ringa i förvaltningen. Under 2015 har bokförts 327 tkr vilket motsvarar 0,02 % av nettoomslutningen. Förvaltningen har avtal med Serviceförvaltningen som ska granska att syfte och deltagarförteckning finns med vid fakturor som avser representation/konferenser.

Denna kontroll har visat sig brista under 2015. Förvaltning tar upp kontrollmomentet i dialog med Serviceförvaltningen samt gör egna stickprovskontroller. Under 2015 införde förvaltningen betalkort First Card. Initialt medförde det problem med momsredovisningen. I december 2015 gjordes kontroll av samtliga trasaktioner med First Card och momsjusteringar gjordes där det vid faktureringsstillfället dragit felaktigt momsbelopp. I internkontrollplanen 2016 ingår att göra stickprovskontroller av moms, deltagandeförteckning och syfte vid representation samt vid betalning med Betalkort.

Utbetalning av försörjningsstöd

En granskning har genomförts av nämndens interna kontroll avseende utbetalning av försörjningsstöd. Granskningen visar att nämnden har dokumenterade riktlinjer och rutinbeskrivningar kring hantering och handläggningen av ekonomiskt bistånd.

Utbetalningen av försörjningsstöd sker i ekonomisystemet Agresso utifrån information i verksamhetssystemet Paraplyet. Granskningen visar att det finns automatiska kontroller i systemet. Det saknas dock en rutin för kontroll avseende förändring av bankuppgifter för klienter i verksamhetssystemet. Den verifierande granskningen visar bl.a. att utbetalning har skett till angivet bankkontonummer som överensstämmer med förteckning från banken samt att beslut är avstämnda och undertecknade.

Den sammanfattande bedömningen är att nämnden har en tillräcklig intern kontroll avseende utbetalning av försörjningsstöd. Nämnden rekommenderas att se över rutinen för uppföljning av bankkontonummer för att säkerställa utbetalningen alltid sker till rätt person.

Bokslut och räkenskaper

Stadsrevisionens synpunkter

Sammanfattningsvis bedöms att bokslut och räkenskaper i allt väsentligt är rättvisande.

Uppföljning av tidigare års granskning och lämnade rekommendationer

Tidigare års granskning av nämndens verksamhet har utmynnat i ett antal rekommendationer. Stadsrevisionens uppföljning visar att nämnden i huvudsak har vidtagit åtgärder enligt revisionens rekommendationer förutom på två punkter, gällande lönehantering samt behörighetsrutiner i Paraplysystemet avseende externa utförare inom socialtjänsten. Se Stadsrevisionens rapport *bilaga 3*. I bilaganden redovisas även rekommendationer i särskilda granskningar enligt ovan

Förvaltningens kommentar

Avseende **lönehantering**, 3:e punkten i bilaga 3, rekommenderas nämnden att tillse att samtliga beslutsattesterande chefer skriver ut och signerar lönelistan samt känner till nämndens rutiner avseende kontroll av lön. Nämnden bör även överväga att i rutinbeskrivningen föra in och förtydliga vilka typer av kontrollmoment som ska utföras av chef före löneutbetalningen. Nämnden har delvis vidtagit åtgärder med anledning av tidigare års rekommendationer. Under 2015 har information har gått ut muntligt i samband med att listor över datum för löneutbetalning har lämnats av Servicekontoret. Rutinbeskrivningarna har dock ännu inte färdigställts. Förvaltningen arbetar för att de ska vara klara under första halvåret 2016, och i dessa beskrivs rutinerna för signering av lönelista. Avseende kontrollmomenten kommer förvaltningen som anges ovan att hänvisa till serviceförvaltningens checklistor. De finns på intranätet och samtliga chefer har fått information om ska användas.

Gällande **behörighetsrutiner i Paraplysystemet avseende externa utförare inom socialtjänsten**, 9:e punkten i bilaga 3, har

stadsrevisionen ansett att nämnden behöver förbättra uppföljningen och kontrollen av hur de externa utförarna hanterar tilldelning, uppföljning och avslut av behörigheter. Nämnden rekommenderas att årligen och på plats, exempelvis i samband med verksamhetsupp-följningen, särskilt kontrollera detta.

Åtgärder har vidtagits och rutinerna ses över. Bevakning av behörighets- och lösenordsadministrationska ske inom varje enhet och uppföljning göras på plats en gång per år. Detta har påbörjats och rapporterats i uppföljning av interkontrollplan till verksamhetsberättelse 2015. Samtliga externa entreprenaddrivna

vård-och omsorgsboendens behörighetsrutiner har kontrollerats 2015. Översyn av behörighetsrutiner hos övriga externa och interna utförares rutiner pågår.

Avseende **efterlevnad av stadens regler för redovisning** har nämnden rekommenderats att se över de fall då stimulansbidrag till förskolor har använts till investering som egentligen borde bokförts som drift. Stimulansbidrag har avskaffat för förskolor till 2016 så frågan är inte längre aktuell.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts inom stadsdelsdirektörens stab i samråd med övriga avdelningar samt enheterna ekonomi och personal.

Förvaltningens synpunkter och förslag

Förvaltningen konstaterar att stadsrevisionens sammanvägda bedömning visar att stadsdelsnämndens ekonomiska och verksamhetsmässiga resultat, styrning, uppföljning och kontroll av verksamheten i allt väsentligt är tillfredställande och rättvisande.

Förvaltningen har kommenterat på områden där stadsrevisionen visat på brister och påkallat behov av förbättringsåtgärder, och där förvaltningen har vidtagit eller planerar att vidta åtgärder för samtliga avvikelser. Några punkter har lämnats okommenterade, men förvaltningen anser att samtliga stadsrevisionens rekommendationer ska följas.

Förvaltningen föreslår att stadsdelsnämnden överlämnar detta tjänsteutlåtande som sitt yttrande.

Bilagor

1. Missiv
2. Revisionsberättelse
3. Stadsrevisionens årsrapport 2015